

Gràcies pel treball realitzat i enhorabona per l'acte que avui hem celebrat, que avala la qualitat i el contingut del manifest. Vaig seguir de ben a prop el grup de treball i penso que aquest text és un referent imprescindible en el camí que cal recórrer. Perquè entenc que ara correspon passar de la reflexió a l'acció, un repte que ens plantegeu d'una manera clara a Universitats i Ensenyament, i també als mitjans de comunicació.

En un tema profund com és aquest, té un valor especial l'aire fresc i l'enriquiment espiritual i intel·lectual que heu aportat. Sempre és d'agrair poder-nos enfrontar a una reflexió nova i, més encara, en un moment en què estem pressionats per una llei d'educació que ni tracta els problemes nous ni resol els problemes vells.

Per tant, gràcies per ampliar l'enfocament i el panorama amb aspectes fonamentals per a la societat, la cultura i el país. El document ja diu que l'educació i l'ensenyament han estat també afectats per la crisi general del saber. La primera afectada ha estat l'autoritat del mateix docent, autoritat que li ve del coneixement, i la situació esdevé complexa si l'entorn no reconeix aquest domini del coneixement. Aquesta crisi també ha afectat l'actitud envers l'estudi en els nostres alumnes en un marc en què l'individualisme i el consumisme han esdevingut la norma. Tenim un alumnat que en els darrers anys ha viscut com a principal interès obtenir la gratificació immediata dels seus desitjos. El desinterès per la tradició també ha deixat la institució escolar en una situació crítica molt sovint. Avui és una bona oportunitat per restablir i potenciar la figura del professor que conrea i comunica la passió pel coneixement —en aquest cas, les humanitats—, i aquest és un objectiu que compartim.

Ja coneixen la meva obsessió perquè la universitat assumeixi plenament que la funció que té assignada de formar els docents és clau perquè qui transmet el coneixement i la cultura sabem que és el mestre i el professor, i la universitat té l'eina principal, que és la formació del professorat. A les conclusions de la ponència que heu exposat avui us demano que afegiu aquest punt, que analitzem els plans d'estudi dels mestres i valorem quins són els referents que transmetem i quin n'és el llegat. Queda clar que, quan un professor toca el cor de l'alumne, li obre la ment. Però per poder ensenyar amb passió, hi ha d'haver domini. I és la universitat qui ha de garantir als ensenyants el ple domini de les matèries, fonamental en la transmissió cultural. També és necessari donar una visió nova al catàleg de titulacions i per això cal tenir en compte les vocacions, el moment en què l'alumne comença a pensar què voldrà estudiar de gran. Tenir un bon mestre en determinades matèries és el que pesa més a l'hora de triar una carrera en el futur. Si volem donar impuls i garantir un bon futur ens ho hem de plantejar des del començament, abans de la universitat.

Per sortir de l'analfabetisme funcional i simbòlic, hem de pensar com cal transmetre el cabal de referents d'origen religiós i quin paper li correspon a l'escola més enllà de l'àmbit religiós.

Però el fet és que estem en un punt crític: d'ací a poc necessitarem professors de català i no sé si podrem disposar de suficients titulats en filologia catalana, perquè tant l'oferta com la demanda han anat baixant. La pregunta és: com podem orientar el sistema? Perquè és evident que necessitem titulats per a ensenyar bé el català. Aquí l'Institut sempre ens ha donat un suport de gran valor. La situació no és fàcil, perquè si els nostres ensenyants no tenen un bon model lingüístic, no podrem garantir la qualitat i, per tant, més enllà de la reflexió teòrica, tindriem una pràctica de poca qualitat. Per tant, benvinguts tots aquells documents que ens ajuden a identificar els problemes i ens obliguen a superar el dia a dia per avançar-nos en les qüestions que són clau en el nostre país.

Reitero aquesta felicitació. Sé que no podem separar el què del qui. El com ja el deixarem a la metodologia, però cal que Universitats i Ensenyament lliguem el què i el qui per poder garantir aquesta transmissió adequada, que permet que cada persona doni també sentit a la seva pròpia vida alhora que aprèn dels altres.